

11.2.1925 — Hjelldt

„Om chefdirektör Ryti icke blir vald, är valet av varje annan kandidat ett resultat av politisk köpslagen”, deklarerar Etelä-Suomen Sanomat (framst.), som tydliggen anser att herr Rytis eventuella val skulle försiggå utom den vanliga parlamentspolitiska världsordningen förmödlat genom högre makters ingripande:

„Utan att nämna något bestämt namn beträddes flertalet av våra stora partier det politiska köpsländets väg. Och då så förhåller sig och om chefdirektör Ryti i verkligheten icke blir vald, så är valet av varje annan kandidat ett resultat av politisk köpslagen. Man kan med skäl fråga om en landets huvudman, vald på detta sätt skulle åtnjuta den värdighet och vördnad som tillkommer statens överhuvud i ett kultursamhälle. Våra förhållanden äro så omogna och osäkra att hos oss statens överhuvud måste åtnjuta stort anseende, ty av honom beror mycket, beror i många avseenden hela vår utveckling till en verklig kulturstat. Vår åsikt är därför att de valda elektorerna med redligt och oförvillat sinne borde vända sig till det nuvarande statsöverhuvudet och, med åberopande av hans fasta fosterländska sinnelag, anhålla att han ånyo skulle åtaga sig bördan av det höga och på samma gång tunga arbetet. Vi tro att om president Ståhlberg skulle bifalla därtill, skulle detta söndrade folk vara mera helt och efterdynningarna av detta val ganska fredliga.”

Samlingspartiets inviter till finsk borgerlig samling tillbakavisas kallt av Länsi-Savo (framst.), vars håg i stället står till „den forna centern”:

„En fast politisk center anse vi i våra förhållanden alldeles nödvändig, så pass stort är, i synnerhet i landsorten, antalet sådana medborgare, vilka blott inom ramen för en ren centerriktning kunna finna sitt politiska verksamhetsfält. Man bör blott sträva att giva denna verksamhet större fasthet, att utforma centerpolitiken till den självständiga och rätliniga politiska riktning, som både den framstegsvänliga landsbygden och agrarförbundet velat förverkliga.”

„På detta koncentrera vi alltså tills vidare våra ringa krafter, säkra på att en på landsbygden stödd, fast centergrupp alltid skall stå som den främsta på den finskt-borgerliga gemensamma fronten.”

„Vi varna borgarna”, skriker det socialdemokratiska vänsterorganet Kansan Työ med rösten högt uppe i diskanten på tal om den tanke, som vissa „herrar” haft i grundlagsutskottet, att låta rösträtten bli beroende av erlagd inkomst- och förmögenhetsskatt till staten. Vänstervreden riktar sig främst mot agrarrepresentanterna i grundlagsutskottet, om vilka det heter:

„Man måste redan ha panna för att göra så. Med ett slikt tal avses ingenting mindre än ett försök att avskaffa den allmänna rösträtten och ersätta den med det eländigaste penningevälde.”

„Läsaren vill helt säkert gärna veta, vilka de äro, som stå bakom detta utomordentligt fräcka reaktionära tänkesätt. Det är agrarernas representanter i riksdagens grundlagsutskott.”

— — —

„Tunga äro de reaktionära företeelserna i vår tid, men att konstatera ett slikt reaktionärt sinnelag inom agrarpartiet är dock rentav häpnadsväckande — om någonting, som kommer från det hålet, mer kan verka häpnadsväckande.”

— — —

„Vi varna borgarna för något sådant. Till en sådan lek har vårt folk icke råd efter de lidanden, som det redan genomgått, — ty vad skulle den folkklass säga och tänka, vars största del såsom medellös icke förmår betala inkomst- och förmögenhetsskatt, om den skulle berövas sina samhälleliga rättigheter. Proletariatet sover dock icke så att man kan göra med det vad soin helst. Så söndrat är detta icke att det ej vid en hotande fara kan skapa en gemensam grund.”

Orden och hotelserna förefalla bekanta. Och det vore naturligtvis att offra en värdefull agitatorisk tillgång att antyda, att det icke är mening att hindra dem att rösta, som på grund av medellöshet icke betalat skatten ifråga.

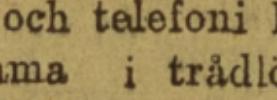
Kommunistlitteraturen är värdelös och bör som sådan icke läsas av arbetarna, är det råd, som dags-

kåsören i Suomen Sosialidemokrati ger de sina efter att först ha givit borgarna rådet att bagatelli-

New York, 9 febr. (F. N. B.) Linjeångaren *Empress of Scotland* har kolliderat med fraktångaren *Scottsburg* i närheten av karantänstationen. — Reuter.

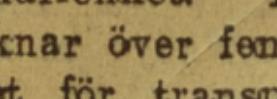
Senare telegraferas:

New York, 9 febr. (F. N. B.) *Empress of Scotland* avgick på morgonen från New York med turister ombord för att bege sig till hamnar vid Medelhavet. Kollisionen inträffade under dimma. Ångaren erhöll icke några större skador och kunde efter besiktning fortsätta resan. Fraktångaren *Scottsburg* skadades dock svårt, men kunde inlöpa i hamnen. — Reuter.

Åter stark storm i England.

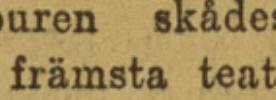
London, 10 febr. (F. N. B.) En stark storm rasade åter senaste natt över England och förorsakade skador i telefon- och telegrafledningarna samt medförde förfång för sjöfarten.

Underrättelser från engelska Brasilienexpeditionen.

Ett budskap per radio.

En i Surrey bosatt amatör på trådlös telegrafi och telefoni lyckades förra veckan komma i trådlös förbindelse med dr Hamilton Rices expedition, som färdas uppför Amazonfloden i Brasilien, ett avstånd på över 7,000 engelska mil från England. Transmissionen var mycket tillfredsställande, fastän atmosfäriska störningar då och då inträdde. Detta var första gången, som man i Europa fått underrättelser om expeditionens färd. Följande upplysningar lämnades: „Expeditionens huvudgrupp anlände den 19 jan. till sammanflödet mellan floderna Urari och Uritara. Framträgandet har skett långsamt på grund av landets ytterligt svåra fysikaliska beskaffenhet. Expeditionens personal räknar över femtio personer. Etappsystemet för transporterna fungerar tillfredsställande och förplägnaden är god. F. n. äro vi ur stånd att begagna flygbåten. Expeditionen har nått sitt mål. Allt väl.” Radioamatören dr Marcuse lämnade meddelandet till Royal Geographical Society och har fått i uppdrag att till expeditionsledaren söka framföra ett svar, i vilket denne gratuleras till de goda framsteg som gjorts.

Rätt att döda hopplöst sjuk.

Den polska skådespelerskan frikänd.

Den unga polska skådespelerskan Stanisława Uminská, som i somras av medlidande dödade sin fästman, blev i lördags fullständigt frikänd från allt ansvar av Seinejuryn i Paris. Utslaget hälsades med stor tillfredsställelse.

Den unga kvinnans förklaring inför rätta gjorde det djupaste intryck. Båda parterna enades i själva verket om hennes försvar. Åklagaren till och med beklagade, att han icke kunde intaga försvarsadvokatens plats.

Zinowski led, som på sin tid omtalades, av kräfta i sista stadiet och hade rest till Paris i hopp om att en operation skulle kunna rädda honom. Han tillkallade sin fästmö, en högt uppburen skådespelerska vid Warschaus främsta teater, som också genast reste till hans sjukhus, lämnande sitt engagemang vid teatern och utan att någon visste var hon fanns.

Hon vårdade honom med ottröttlig, självuppförande ömhet, och när frågan blev om en blodtransfusion som ett sista medel att bevara hans liv, ställde hon, ehuru bräcklig och svag, sig till förfogande. Medlet misslyckades och den sjukes tillstånd blev allt sämre,

på samma gång som han led outhärdliga plågor. Han bönsöll läkarna att förkorta hans kval, men de vägrade. Fästmön hade hört honom säga att en kula i munnen, medan han sov, vore rätta sättet. Så kom hon in på sjukhuset, fann honom sovande och sköt honom. Sedan föll hon fullkomligt ihop och måste en längre tid själv vårdas på sjukhus.

Kuka presidenttisi?

Maalaissliiton lehdissä on lähmäsjävilkas festustelu presidenttiehdokkaista. Ilan ja Vallin esimerkkiä noudattaen ovat useimmat mainitun puolueen lehdistä lausuneet asiaa mielipiteensä.

Savon Sanomat (Kuopio) pitäisi tasanallaan myös presidentin vallia parhaana, mutta jatkaa sitten:

„Todennäköisimmältä näyttää se mahdollisuus, että on haettava kolonaan uusi nimi, jonka ympärille valitsijamiesten enemmistö saadaan festittämään. Miltä suunnalta sitten? Sosialistien ehdokas, niin tunnollinen ja pystyvä kuin hän muutoin lieneekin — ei voi tulla kysymykseen porvarillisten kannatamana.

Mutta miltei yhtä vaisea lienee saada menemään läpi ainakaan maalaissliiton kannatussellä tetään muutataan eillä olleista. Heistä tuiskin yksilään tähtäävä minimivaatimus, joita maalaissliitto on kannatusensa ehdoksi asettanut. Etsä mistä vaatimuksesta lienee liioin lupa tuli. Ainaan meillä valitsijoilla lienee oikeus valitsijamiehiin nähdä pitää „sanasta kiinni“. Ja näin ollen näyttää siltä, että maalaissliiton täthynee riiveta ajattelemaan omaa mestä. Nimiä onkin jo siltä varalta julkuudessa mainittu. Niiden joukoissa on yksi nimi, joka sohvaan yli laikien muiden. Se on Suomen ensimäiset talonpojaksi” usein poliittisten västustajien metsin tunnustama, eduskunnan puhemies, maantviljelijä Ryösti Kallio. Vuulismme, että hänen ympärilleen voisi ainaan suomalainen porvarillinen aines festittää, ja onhan toisjuurin puolueiin luone tuomarinaa, että asettaisimme presidenttiehdokkaaksi juuri Kallion.”

Tutunmaa kysyy: Kuka tasavallan presidentti? ja vastaa:

„Nun tätä presidentti-kysymystä kaisee niiden korkeiden isänmaallisten tunnusten valossa, jotka maalaissliitto asetti itselleen johtavaksi periaatteeksi valmistautessaan valitsijamiesvaaleihin, tähtyn ehdottomasti sanoa, että muiden puolueiden taholta tähän mennessä esitettyjä presidenttiehdokkaita, kaiista heidän tunnioitettavista ja hyyristä kansalais-ominaisuuksistaan huolimatta, ei ole aiota laataan, joka meidän käsittelemme muukaan tähtääsi maalaissliiton asettamat vaatimukset. Nän ollen on maalaissliiton, se on meidänkin vakaan käsittelemme, alettaa eissä mestä tätä korkeaa tointa varten omasta festuudestaan. Henkilöitä, jotka aikaisemmin osoittamansa kansalaisuuden ja muiden persoonallisten ominaisuuksien perusteella voidaan tähän tehtävään ehdottaa, onkin maalaissliiton riiveissä useita. Ennen muita ovat tässä tähdin mainittavat maantviljelijä Ryösti Kallio, Suomen ensimmäinen talonpoika, joka meidän nähdäksemme olisi sopivan mies tasavallan presidentin vaatimalle paikalle, mutta joka tuiskin tullee ottamaan ehdottuutta vastaan, sellä maataloushallituksen nykyinen ylijohdaja, filosofiantohtori J. G. Sunila, joka kansamme festuudesta on tunnettu etevänä yliopistorja maatalousmiehenä, kansanedustajana ja hallituksen jäsenenä. Tämän lisäksi on tohori Sunila tienäinen, ehyt persoonalisinus. Wälittömästi suomalaisesta maalaissliosta lähteneenä on hän myös varma suomalainen nimeltään, mieleltään ja kieleltään.

Sellaisen kansan kuin meidän kansamme, jonka vallava enemmistö saa toimeentulon ja maatalouden päämiehiksi on tohori Sunilan tapainen mies täysin paikallaan, sillä juuri pääelinkeinomme luottamiseen on tohori Sunila taiteen tähtäännestä toimintansa loppistanut, kuullen myösäkin maatalousmiehistä enimmäisiin.”

Hämeen Maan Kirjoittaa m.m.:

„Mitä tulee ensinnä Suinhuswudiin, erityihin koloomispuolue täysin siinä, jos tulee hänen lähevan tasavallalaisten kannatussa. — Mitä tulee edistyspuolueen ehdokkaaseen, pantinjohtaja Rytin, on hän tunnettu etevänä rahamiehenä, joka on hoitanut valtiorainministerin jalkkuu variin kertaa hyväällä menestyksellä. Mutta intiä tulee hänen toimintaansa Suomen Pankin valiuttapolitiikan johdajana, ei se ole woinut tyhdyttää maatalouselävää väestöä. Maataloudellisen luotto-olojen alaspäin painumiseen suurimmalta osalta vaikuttavat Suomen Pankin harjoittama politiikka. Rytin on enemmän lauppa- ja teollisuusmies

kuin maatalouden menestysen huoltaja. Hänellä ei sen vuoksi ole sen maalaissliiton kannatussa, joka katsoo että maatalouden merkitystä näissä asioissa ei ole aliarvioitava, vaan on se ainaan tasapuolisesti huomioiden otettava muiden elinkeinoalueiden rinnalla. — — Kummastusta on herättänyt edistysmielisten omassa festuudesta, että puolue on Rytin ehdokkaaksi asettanut. Hänellä ei siis ole sitä „hyyristä“ kannatussa taananaan, jota Heljängin Sanomat on tahtonut lukioidulle uskotella. Edistyspuolue on pahasti repeämässä kahvia, joista toinen oja kaihatkaa prof. J. G. Wennolan ehdoksiutta. —

Edistysmielinens ”Länsi-Savon” tahtoverässä kirjoituksestaan teroitetaan ennen kaikkea ”maaseutuun nojautuvan festuustapoliitikan” tärkeyttä. Prof. Wennola onkin siinä suhteessa paljon sopivampi mies kuin Rytin. Hän hymärtää paremmin maataloudenkin etuja, on harjoittanut agraripoliittisia tuottimussia j.n.e. Hän on ollut ulkoministerinä, rahaministerinä ja läänin kertaa pääministerinä, joista hän siinäkin suhteessa on valtiosiessä koulutunut mies. Vieluummin olisi odottanut siis näkevänsä Wennolan edistyspuolueen ehdokkaana kuin Rytin.”

Sos.-dem. Raittiusliitto

Helsinki, Sirkuskatu 3. Puh. 69 86.
Avoinna 11—1 ja 4—6; lauant. 11—1.

Pappeja:

Hurmerinta, K. V., Annankatu 14. C.
Puh. 048 96. Tav. arkip. klo 4—6 i.p.
Raski, J., Nikolaink. 16 C 34, Ce 22741

Ajuri- ja kuljetusliikkeitä:

E. B. Arvidsson 3 linja 3.
Puh. 81 52.
saa tilata kuorma-autoa sekä hevosia.

Kuljetuksia halvalla, puh. 78 28.

Asianajajia Helsingissä:

Asianajotoimistoja,

joiden omistajat kuuluvat Helsingin
Asianajajayhdistykseen.

Castrén & Snellman, Aleksanterink.
40, 10—½ 4. Puh. 735, 71 72, 76 51.

Voldemar Haikala, Kasarmink. 23,
10—2, 6—7. Puhelin 31 72.

Otto Kaukovaara, Hakasalmenkatu 1
(Kinopalatsi) ½ 10—4. Puhelin 27 23.

Laaksonen & Linni (ent. Ritavuori
& von Hellens), Fabianinkatu 31,
Av. 10—4. Puh. 84 70, 114 90.

Vilho Sarkonen, Aleksanterink. 17,
Puhelin 96 17, 123 18.

Birger Sourander, Hallituskatu 14
Puhelin 020 32, 021 69 & 0 74 48.

Toivo Vainio, Kasarm.k. 25. P. 51 12.

Akseli Alanderin Asianajotoimisto OY.
Aleksant.k. 15. P. 1872 ja 4214. 10—4.

Yrjö Strang, Annankatu 15. Klo
½ 10—4. Puh. 122 06

Helsingin Kaupungin Oikeusaputoimisto
Katariinank. 4, 1 k. ½ 10—11 a.p.
sekä tiist. ja perjant. 7—8 i.p. P. 77 29.

ERNESTI HENTUNEN

Bulevardink. 28, C. Puh. 109 60.
Helsinki. Avoinna 10—2 ja 5—6.
Koti- ja ulkomaan oikeusasiat.

V. Joutsenlahti, Asianajotoimisto

Vladimirinkatu 2. C.
10—3, 5—6. Puh. 10 48.

Samuli Koski Fabianink. 24. Puh.
37 33. Klo 10—1, 4—6

A. A. Kyti Siltasaarenkatu 12.
9—½ 11, 4—7.

J. O. Lindberg, Mikonk. 15 B. P. 56 93
27 97. ½ 10—3, 5—6.

Oy. Luottotieto Aleks.k. 46. B. 10—4
Puh. 9990, 49 29
3635. 90 90. 112 43

Asunto-osakkei

(huone, keittiö, valoisa alkovi ja ky
merkittävä näyttävä Sirkuksen vastapää
neustot varustetaan keskuslämmöillä,
tukset nähtävä näytävä Aurorankatu 17, ov

Tänään täytyy tällä leskirovalla
ANNA KAROLIINA ISAKSSON 80
vuotta.

Passeja — viisumeja hankitaan no
peasti ja huokealla. Unioninkatu 15,
huon. 40. (S.I.1188)

Kätilö, antaa neuv. ja avust.
raskaille ja synnyt.
Mauritsinkatu 18,
A, 4.

Ostetaan ja myydään

Kultaa ja hopeaa

rahassa ja tavaroissa.

NIZZA CIGARRIMPORT,
Aleksanterink. 17 A. (Vastap. 48—50).
(S.I.1024)

Matkustajakoti Rauha

Annankatu 32. Puh. 99 33.

Huoneita matkustavaisille.

Sekalaisia ilmotuksia

Englantia ja ruotsia

yksit. ja ryhmissä. Iltakurssi 80:—
2 kk. alkaa 16 p. Vuorik. 22, F. 16.

J. A. Kärki.

Kurssit

hieronnassa ja sairasvoimistelussa al
kavat 16 p:nä helmik. ja kestävät 3 kk.
Muutamia oppilaita vielä otetaan.
Halpa kurssimaksu. Tehtaank. 18, A, 1.

EMILIA FINÉR.